

Los Andreas Hansen

Ikke lett for en 67 års ungdom å forlate skuten. Pensjonert los med uniforma klar. Avisartikkel fra 1969 signert Jørn.

Los Andreas Hansen.

Foto utlånt av Eilif Hansen.

Vi vet ikke om Andreas Hansen har teltet hver bøye og stake langs den nord-norske kyst, men at han kjenner hver lykt og hver båe er hevet over enhver tvil. Hansen som nu er pensjonert har loset i 37 år. Man kan vel derfor trygt hevde at det mer var et spill av tilfeldigheter at vi traff han i sjarken hjemme på Lødingen i stedet for på brudekket mellom Lødingen og Honningsvåg. Da han gikk fra borde for to år siden, oppstod det selvsagt et ikke så lite problem med hensyn til den videre sysselsetting. Og siden sjøen har vært hans tumleplass fra de spede ungdomsår var det naturlig å søke hen til en annen form for maritimt virke. Sjarkfisket setter også sitt krav til mannen i rorhuset, og med ferieavviklinger og underbemanning ved losstasjonen, kan det åpne seg muligheter for en og annen tørn mellom Lødingen og Honningsvåg fortsatt.

For den som er frisk og i sin ungdoms form er det med en viss bitterhet man ved sin 65 års dag må forlate skuten. Men losyrket stiller store krav til syn og psykisk styrke. Det er nødvendig å ha en god helse og har de offentlige myndigheter satt en pensjonsgrense, er det bare å pakke kofferten når dagen er der. For Hansen var det

tungt å forlate brua, for andre kan det føles som en lettelse å bli kvitt ansvaret etter mange år i traden.

Andreas Hansen er opprinnelig fra Kjørstad i Tjeldsund. For 39 år siden mønstret han som los for første gang på en gammel kullfyrt steamer. Siden er det blitt mange reiser langs en forrevent kyststrekning. En gang var det bare så vidt "båten bar", men noen uhell har han ikke hatt i tjenesten selv om ikke alle fartøyer han har loset kan betegnes som verdens mest moderne. Spesielt skranglet det mye dårlige fartøyer langs kysten før i tiden. I snetykke og vintermørke kunne losen bli satt på en temmelig brutal prøve når man ikke hadde slike selvfølgheter som radar og ekkolodd på brua. Å legge båten stille når det knep som verst, var ikke i pakt med losens verdighet. Men det gikk alltid bra.

Den første radar så Hansen ombord i et norsk marinefartøy i 1945. Det skulle likevel gå mange år før radaren ble et selvfølghelig hjelpemiddel ombord. Og ennå i dag kan man treffe på skip som ikke har slike moderne innretninger, spesielt er grekerne meget forsiktige når det gjelder å utstyre sine båter.

Det ble til at losen måtte skysses oss over fra Lødingen til Erikstad forleden. Den 27 fots store "Nogva" oppførte seg sømmelig undergitt en så erfaren sjømannskommando. Siden han ble pensjonist har Hansen drevet sjarkfiske. I vinter da sønnene manglet mannskap mønstret han på "Asbjørn Selsbane" i rorhuset. En gang unngikk losen såvidt kollisjon med et annet fartøy i Tjeldsundet. Hansen avverget katastrofen med en cm klaring mellom de to store lastebåtene.

Han fortsatte videre som om intet var skjedd. Skipperen som kom på brua etter å ha spist sin frokost i messa, bemerket at det var da fælt så nært man hadde vært den andre båten. Hendelsen ble ikke gjenstand for flere kommentarer før Hansen traff sin loskollega. Det viste seg at man ombord på det andre fartøy hadde fått feil med den automa-

tiske styringen og dersom ikke losen hadde tatt en sjanse i absolutt siste sekund, ville man fått et brak som man aldri har hatt maken til i Tjeldsundet.

"Det går godt så lenge Vår Herre bevare", sier losen og sjarkskipperen. Om styret ombord blir aldri så avansert så vil det alltid være kvaliteten blant de som bemanner båtene som er avgjørende når det røyner som verst. Losen vet når han entrer skuta.

Da Andreas Hansen begynte forlangte man kystskippersertifikat av 1.klasse. I dag er kravet styrmannssertifikat. Men samme hvilken utdannelse eller skoler man har så er den viktigste forutsetningen at man kjenner farvannet langs kysten ut og inn. Losyrket stiller selvsagt sine krav, men er man grunnkjent og kan sin sjømanns ABC, da er det bare morsomt å stå på brua enten det er sommer eller stormfull vinter, sier pensjonisten som fortsatt har uniformen hengende nydampet hjemme i skapet i håp om en tur langs kysten. Det er ikke så lett å gå fra borde for en ungdom på 67.

Andreas Bernhard Emil Hansen ble født 21.2.1902 på Kjørstad og overtok farsgården og drev den sammen med sin yngre bror. Han drev i tillegg fiske og losyrket. Omkring 1960 flytta han og kona til Lødingen, der han døde 8.1.1994.

Sjarken «Nogva»

Foto: Jørn